

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispartita

Dominicus

Francofurti, 1613

Resurrectio

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Confideremus paruum cuiuslibet arboris semen, quod in terra iacitur, vt arbor ex illo producat, & comprehendamus si possumus, vbi in illa tanta paruitate feminis tam imensa arbor latuit, quæ ex illo processit, vbi lignum, vbi cortex, vbi videritas foliorum, vbi vberitas fructuum. Nunquid non in femine tale aliquid videbatur, cum in terra iaceretur? Quid ergo mirum, si tenuissimum puluerem à nostris oculis in elementa redactum, quum vult Deus in hominem reformar, qui ex tenuissimis feminibus imensa arborum redintegrabitur.

In omni re aut actu, virtus agendi spes est futuri. Qui enim arat, arat vt metat: qui pugnat, pugnat vt vincat. *Et post pauca.* Tolle ergo spem resurrectionis, & reclusa est obseruantia omnis pietatis. *Chrysol. Math. 22.*

Si resurrectio non est, neque Deus est, neque prudentia est, tunc casu omnia feruntur & aguntur. Videmus enim plurimos iustos esurientes & iniuriam patientes, peccatores autem & iniustos in diuitiis & in omni voluptate abundantes, sed quis vnquam hoc iusti iudicii vel sapientis prouidentie opus bene senties suspicabitur? Erit ergo resurrectio iustus enim Deus est, & his, qui confidunt in eum, mercedis retributor. *Damasien. lib. 4.*

Resurget iustus vt iudicet peccator, vt iudicetur impius, vt sine iudicio puniatur. *Cassian. Ps.*

Affligimur in eius passione, gaudemus in eius resurrectione, sic enim possumus pui dici, si eius dispensationibus mercemur aptari. *Idem in Ps.*

Est in Christo homine vnus cuiusque nostrum caro, sanguis & portio, vbi ergo portio mea regnat, regnare me credo, vbi dominatur sanguis meus, dominari me sentio, vbi glorificatur caro mea, me gloriosum esse cognosco. *Max. in ser. de pas.*

Quia in paradiso mulier propinquit viro mortem, à sepulchro mulier viris annuntiat vitam, vt sicut occasione sexus muliebris fuit introductio mortis, ita hic est pietate sexus muliebris nuntiaro vite, vt que viro transfuderat culpam, transfundat & gratiam. *Rabab. in Matth.*

Quod apostoli resurrexerunt Dominum, mulieribus nuntiantibus, aut non crepant, aut deliramentum iudicasse referuntur, grauius nemo arguat. Alte dabitur, qui altius credit: decipi non potest, qui non est facilis audire. Ignauus nimis est, qui post exemplum inuenit incautus: rudis miles ad aciem concurrat qui causam bellinens, vim bellatoris ignorat: pericia autem est, non segnitia, quam sensum miles veteranus accendit. *Petr. Chrysol. sermon. 79.*

Tibi absque, quod ad resuscitanda corpora vitæque reddenda non possit omnipotentia creatoris omnia reuocare, quæ vis bestiarum vel ignis absumpsit, vel quod in puluerem cineremve collapsum, vel in humorem solutum, vel quod in auras est exhalatum: abit vt sinus illud, secretumque; naturæ ita recipiat aliquid substantiam sensibus nostris, vt omnium creatoris aut cognitionem lateat, aut refugiat potentiam. *August. de Civitate Dei li. 22.*

Sed infideles clamant dicunt, Quomodo potest caro quæ putrefacta & soluitur, aut in puluerem vertitur, etiam maris interitum profuso sorberet, fluctibusque dispergitur, colligi rursum, & redintegrari in vnum corpus: & ex anima hominis reparari? Ad quos primam interim responsum in sermonibus Pauli faciamus, dicentis eis: Inspiciens, tu quod feminas non viuificatur nisi prius moriantur: & quod feminas, non corpus quod futurum est feminas, sed nudum granum tritici, aut alicuius cæterorum seminum. Deus autem dat corpus prout vult. Quod autem in feminibus, quæ in terram iacis per annos singulos fieri vides, hoc in tua carne quæ lege Dei feminatur in terra, futurum esse non credis? Cur quæio tam angustus & inualidus diuine virtutis æstimator es, vt dispersum vnus cuiusque carnis puluerem in suam rationem colligi & reparari posse non credas? An non censes cum videas, quod etiam mortale ingenium demeritas in profundum terræ metallorum venas rimetur, & ardens oculus aurum videt, in quo imperitus terram putat? Hæc cur quidem non concedimus ei, qui fecit hominem, quando tantum is, qui ab ipso factus est allequi potest. & cum auri esse propriam venam & argentiam, æris quoque late, mortale deprehendat ingenium, diuina virtus inuenire posse ac discernere non putabitur vnus cuiusque carnis proprium sensum, etiam si videatur di peritus? Sed ad hæc tenemus animas, quæ deficiunt in fide, naturalibus rationibus adiuuare. Si quis diuersa femina in vnum permisceat, & hæc in diuersa feminet, vel passim spargat in terram: nonne vnus cuiusque feminis granum, quocumque loci iactum fuerit, competenti tempore, secundum naturæ suæ speciem germen producet, vt statum suæ formæ suæque corporis reparet: ita ergo vnus cuiusque carnis substantia, quam vis varie diuersaque dispersa sit, ratio tamen ipsa quæ incit vnus cuiusque carnis, est immortalis: quia immortalis animæ caro est, ex eo tempore quo feminatis in terram corporibus, primum veri Dei voluntate arripit, collectum terræ attractatumque substantiæ suæ sensum reddere reparat in illam speciem, quam mors aliquando dissoluerat. Et ita fit vnus cuiusque animæ, vt non ad confusum aut extraneum corpus, sed ad suum quod habuerat, reparetur, consequenter potest

proagonibus præsentis vite cum anima sua caro vel pulchritudine vel impudica puniri. Et ideo satis caute ecclesia nostra fides in nobili docet, quæ in eo quod cæteris tradit. Carnis resurrectionem non addito pronomine tradidit. Huius carnis resurrectionem, in ius sine dubio, quam habet is, qui profectus figuratam carnem in ipso impolito: quo sciat vnus cuiusque fidelium, eamdem suam in eadem seruauerit à peccato, futurum esse vas honoris vite dominice, omne opus bonum paratum. Si vero contaminata in peccatorum turum esse vas iræ ad interitum. Iam vero de ipsa resurrectione gloria, & de promissionis magnitudine si quis plenus fore desiderat, in omnibus pene voluminibus diuinis inueniet indicia, quibus nos commotionis tantummodo gratia pauca præsentem memorantes: finem inuicta à te opulenti faciemus. Igitur in istolus Paulus, quod resurgat mortalis caro alius multis altiora mentis dicens: Quod si resurrectio mortuorum non est, ergo Christus resurrexit: si autem Christus non resurrexit, inane est dicatio nostra, vacua est & fides nostra. Et paulo post, Numquid Christus resurrexit: aut mortuus in initium dormitum quodammodo de m per hominem resurrectio mortuorum: sicut enim in alio mnes moriuntur, ita & Christus omnes viuificabitur. Vnde etiam que autem in suo ordine, inuitum Christus. Deinde in quo Christus in aduentu eius, deinde finis Et in sequentibus ad idem. Ecce mysterium dico vobis. Omnes quidem resurgent, sicut enim omnes autem immutabimur, (sive vt in alio tempore autem immutabimur) in momento in istu oculi, in nouissima tuba, & motu resurgent incorrupti, & nos immutabimur. Sed ad Thesalonicenses nihilominus scribens, dicit: Nolo autem ignorare fratres, de dormientibus, ne contristemini, sicut etiam ipsam non habent: nam si credimus quod Iesus mortuus est & resurrexit ita Deus eos, qui dormierunt per Iesum, eorum etiam lo. Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini: quia non dormimus, qui reliqui sumus, in aduentu Domini, non præteritum ut qui dormierunt, quia ipse Dominus iussit & in voce tubæ ista tuba Dei descendet de celo, & motu qui in Christo resurgent gentes primi. Deinde nos qui viuimus, qui reliqui sumus, cum Iesus rapierim in nubibus obuiam Christo in aera, & in sereno Domino erimus. Verum ne existimes hæc Pauli solus præteritum uel prædicatione signari: Audi etiam quid Ezechiel propheta per spiritum sanctum prælocutus sit. Ecce, inquit, ego sum pulchra vestra, & educam vos de sepulchris vestris. Ipsi quoque mylitis redundans eloquitis, audi quam euidenter resurrexerunt mortuorum prædicat. Est (inquit) arbori spes: si enim absciderit, iterum pullulabit, & virgultum eius nunquam deficiet. Ipsi si tenuerit in terra est radix eius: Si vero in petra emerserit truncus, ab odore aquæ resorbabit, & faciet fructum in montem. Vt vero si mortuus fuerit, abit? & mortalis si resurrexerit, non erit? Non tibi videtur in verbis his cum quodam patre argueret homines, & dicere, Itane stultum est hominem gerere cum videant excire arboris truncum rursum pullulare de eodem lignum emortuum iterum vitam recipere, ipsi sine ligno quædam liquid simile de semetipsis nec arboribus opinentur? Vnde etiam quod veluti interrogans modo legendum sit quod dicitur: Quis autem cum ceciderit, non resurgat, de consequenti perit. Subiungit namque statim: Si enim mortuus fuerit homo, non resurgat. Et paulo post dicit: Expectabo vsquequo iterum fiat. Et iterum idem dicit: Qui iuicaturus est speret terram præteritam, quæ hæc nunc haurit. Hæc quidem ad præteritum dicitur, in professione nostræ: quia confitemur in symbolo huiusmodi resurrectionem: quod enim adiunctum, huius, vide quantum sit omnibus indic, quæ de diuinis voluminibus memorantur. Quod enim aliud indicatur in dictis lob, quæ superius expressimus? Quia cum dicit, Resuscitabit pellem meam, quæ hæc haurit, id est, quæ ista tormenta perpetuit: nonne apertè dicit huius carnis resurrectionem futuram? huius, inquam, quæ in huiusmodi & tentationum cruciamenta quæ sunt, nunc sustinet sed & Apostolus cum dicit: Oportet enim corruptibile hoc cinere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem. Non quid non corpus suum quodammodo contingens, & incorruptibilis est vox? Hoc ergo quod nunc corruptibile corpus, resurrectionis gratia incorruptibile erit: & hoc quod nunc mortale est, immortalis virtutibus induetur. Vt dicit Christus, gens à mortuis, vltra iam non moriturus, mors ei vltra non dominabitur: ita & qui in Christo resurgunt, nec corruptionem sentient vltra, nec mortem, non natura carnis abiecta, sed conditione eius, & qualitate mutata. Erit ergo corpus quod dicitur à mortuis, incorruptibile & immortale, non solum iustitiam, sed etiam peccatorum. Iustorum quidem, vt semper possint permanere cum Christo: peccatorum vero, vt abique interire non debeant, iam in superioribus edocuimus, vbi ostendimus quæ debitas sunt pœnas. Quod autem iusti semper cum Domino manent, iam in superioribus edocuimus, vbi ostendimus quæ debitas sunt pœnas. Quod autem iusti semper cum Domino manent, iam in superioribus edocuimus, vbi ostendimus quæ debitas sunt pœnas. Quod autem iusti semper cum Domino manent, iam in superioribus edocuimus, vbi ostendimus quæ debitas sunt pœnas.

PC

POLYANTH

